Begroting 2025-2028

Geachte voorzitter, aanwezigen en luisteraars thuis,

De fractie JAN heeft de begroting voor 2025 aandachtig gelezen. Wij hebben ons verbaasd over de bezuinigingen die dit College heeft bedacht om een sluitende meerjaren begroting te kunnen presenteren.
Regeren is vooruitzien en wij verwonderen ons over het feit dat er bij de kadernota - afgelopen juli - nog een positief meerjaren perspectief werd afgegeven terwijl er nu 4 maanden later voor ruim 1 miljoen structureel per jaar bezuinigingsmaatregelen worden opgevoerd.
Deze financiële tegenvaller wordt nu op het bordje gelegd van onze inwoners. Er is in een bijlage aangegeven welke bezuinigingen worden ingerekend maar er is vergeten om aan te geven waar deze maatregelen op zijn gebaseerd.
Na vragen vanuit meerdere fracties is er afgelopen week toch een korte toelichting verstrekt van de opsomming van 1 miljoen euro aan bezuinigingsmaatregelen.
Ondanks deze toelichting vragen we ons toch af of waarom we de bezuinigingen grotendeels bij onze inwoners neerleggen door de OZB te verhogen?
In het coalitieakkoord is afgesproken dat we de OZB alleen verhogen met de jaarlijkse indexering. Voor ons is het dan ook niet uit te leggen aan onze inwoners dat we als gemeente 4 maanden geleden nog financieel gezond zijn en nu bij de begroting er ineens onverwacht een streep wordt gezet door de afspraken in ons gezamenlijk coalitieakkoord.
Wij stemmen daarom ook niet in met een verhoging van de OZB en ondersteunen daarvoor een **amendement** dat door de VVD zal worden ingediend.

Renteopbrengsten
Wij zien in deze begroting dat de renteopbrengsten in de afgelopen jaren te laag zijn ingeschat. Ook de accountant heeft bij de afgelopen jaarrekening geconstateerd dat de renteopbrengsten €344.000 euro hoger zijn dan ingeschat. Dit bedrag is net zo hoog als de opbrengst van het verhogen van de onroerend zaak belasting.
Ook dit jaar ontstaat weer het zelfde beeld met betrekking tot de begrote renteopbrengst. De rente opbrengst is halverwege dit jaar al net zoveel als we voor het volledige jaar 2024 hebben begroot.
Het zou voor ons erg pijnlijk zijn als we vanavond besluiten om de OZB belasting te verhogen en in het voorjaar van 2025 erachter komen dat we net als in het afgelopen jaar weer 4 miljoen euro over houden.
Wij stellen voor om hogere renteopbrengsten te begroten. Hierdoor is het ook niet nodig om de belasting te verhogen.

Status eerder vastgestelde kredieten
In deze begroting zien we de opgaven voor 2025. In eerdere begrotingen zijn diverse gelden vastgesteld voor uitvoering van projecten. Wij hebben na het stellen van vragen onlangs inzicht gekregen in het krediet voor de aanleg van de nieuwe passantenhaven. Er staat al voor een aantal jaren geld gereserveerd voor deze nieuwe passantenhaven. Wij vragen ons af wanneer er nu eindelijk eens met de uitvoering wordt gestart. Door het steeds maar blijven uitstellen van de uitvoering van projecten wordt alles duurder. Dit hebben we door ervaring wel geleerd.

En zo zijn we ook benieuwd naar de uitvoering van andere projecten. Wij willen een overzicht van alle projecten waar eerder geld voor is gereserveerd en die nog niet ter uitvoering zijn gebracht. Wat is de status per project en de eventuele (meer)kosten.
Maar ook de eerdere vastgestelde PM posten in begrotingen. Posten waarvan we dus niet exact weten wat de kosten zijn. Bijvoorbeeld voor de gymzaal in Ospel. Daar is in de begroting van 2022 een PM post opgenomen. Begin van dit jaar is er een verkenning met daarin toekomstscenario's gepresenteerd en vanaf toen is het stil rondom deze accommodatie.
Ondertussen hebben diverse Ospelse verenigingen en dorpsraden een prachtig plan gepresenteerd voor een toekomstig sportpark. In dit plan wordt ook voorgesorteerd op de aanleg van een nieuwe sportzaal en de verkenning die het College heeft gedaan. Voor de nieuwbouw van de sportzaal was in het verkennend onderzoek een bedrag opgenomen van €5,3 miljoen euro.
Wij zijn voorstander om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren voor de realisatie van dit sportpark maar pleiten er ook voor om juist aan de voorkant inzichtelijk te maken hoe we dergelijke projecten gaan (mee)financieren. Graag duidelijkheid hierover!

Majeure projecten
We missen bij de majeure projecten in deze begroting de financiële vertaling.
Wij roepen het College op om de gemeenteraad nog meer mee te nemen in de resultaten en de gemaakte kosten. Omdat aan de majeure projecten veel geld beschikbaar wordt gesteld vinden wij ook dat hier een financiële verantwoording bij hoort.

Omgevingsvisie
Voor 1 januari 2027 moeten we als gemeente een gebiedsdekkende omgevingsvisie hebben vastgesteld. Wij hebben hiervoor een proces afgesproken waarbij de gemeenteraad ook zo goed als mogelijk wordt betrokken.
Vanwege het belang hiervan willen wij als fractie JAN ook nauw bij dit onderwerp worden betrokken. Onze voorkeur gaat uit naar het integraal betrekken van alle raadsleden en dit niet meer te doen via een aparte klankbordgroep.
De klankbordgroep Omgevingswet is in het verleden erg nuttig geweest bij de invoering van de visies voor het buitengebied, de kernen en de bedrijventerreinen. Voor het samenvoegen van deze visies tot 1 Omgevingsvisie hebben wij als fractie de behoefte om daar als gehele fractie goed in meegenomen te worden.
In de raadsinformatiebrief over dit onderwerp is opgenomen dat de gemeenteraad op hoofdlijnen duiding moet geven aan de diverse strategische vraagstukken.
Wij willen aan de voorkant duidelijk weten welke besluiten de gemeenteraad hierin gaat nemen en welke gelden specifiek nodig zijn en worden opgenomen in de meerjarenbegroting voor 2026 en verder.

Openbaar groen
In juli 2023 hebben we als gemeenteraad een motie aangenomen om te onderzoeken hoe een groenfonds kan bijdragen aan het karakter van de wijk en de betrokkenheid van inwoners op het gebied van aanleg, beheer en onderhoud van groen. Er is toegezegd dat dit onderzoek in 2024 zou plaatsvinden.
Wij willen van het College vernemen wat de uitkomsten zijn van dit onderzoek naar een groenfonds en waarom dat daar niets over is opgenomen in deze begroting.

Ten aanzien van openbaar groen heeft deze raad bij de begroting van 2024 een structureel bedrag van €50.000 euro toegekend voor meer groen.
Wij zien echter in deze begroting een voorstel om jaarlijks ruim €50.000 te bezuinigen op groen. Deze bezuiniging geeft aan dat er dus netto geen extra geld voor openbaar groen wordt uitgetrokken. Kan het College aangeven waarom er is gekozen om te bezuinigen op groen?
Het groenbeleidsplan is ons toetsingskader en leidraad voor projecten waarbij groenvoorzieningen een onderdeel kunnen zijn. Wij willen een evaluatie van dit beleidsplan en de bijbehorende financiën en dienen hiervoor een **motie** in.

Mobiliteit
Verder zijn wij benieuwd hoe en wanneer we gevolg gaan geven aan het mobiliteitsplan. Zoals we al eerder hebben aangegeven zijn er straten - zoals de Kruisstraat in Nederweert-Eind - waar inwoners wachten op duidelijkheid voor een veilige inrichting van hun straat.
Deze straten waren eerder opgenomen in het mobiliteitsplan, maar werden wegbezuinigd na afronding van de projecten A en B. Wij hebben als fractie JAN bij de kadernota een motie ingediend om de benodigde gelden toch op te nemen in deze begroting. De wethouder heeft toegezegd om de projecten C en D verder in beeld te brengen en dan een afweging te maken hoe we hiermee aan de slag gaan. We willen van het College weten wanneer de gemeenteraad deze afweging gaat maken, zodat we ook duidelijkheid kunnen verschaffen aan onze inwoners.

Verder willen we opmerken dat we van veel inwoners horen dat de nieuwe afstelling van de verkeerslichten van de provinciale wegen slecht zijn ingeregeld. Dagelijks zijn er flinke files rondom Nederweert en staan verkeersdeelnemers lang te wachten. Zelfs de busreizigers klagen dat de bussen hierdoor flinke vertraging hebben.
Vanuit ons daarom de vraag aan het College: hoe lossen we dit probleem op korte termijn op?

Gemeenschapshuis de Pinnenhof
In de laatste raadsvergadering is er een besluit genomen met betrekking tot MFA De Pinnenhof. We blijven het erg jammer vinden dat de raad niet het besluit heeft genomen om het plan voor een nieuw MFA de Pinnenhof aan te nemen.
Het aangenomen wijzigingsvoorstel zorgt naast vertraging er ook voor dat dat verenigingen nog langer in hun noodlocaties moeten verblijven.
Wij zijn er als fractie JAN nog steeds van overtuigd dat het een goed plan was!!
Helaas zit er niets anders op dan de verdere uitwerking van het aangenomen besluit af te wachten…

Ten slotte
Voorzitter, wij wensen het College en de ambtelijke organisatie veel succes toe bij de verdere uitwerking deze meerjarenbegroting.
Dankjewel voor jullie aandacht!

Fractie JAN
Marcel Vossen, Kevin Bax, Carin Sieben, Peter van Lierop